

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci stěžovatele **V. V.,** zastoupeného JUDr. Janou Pánkovou, advokátkou, se sídlem v Hradci Králové, Letců 1005, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 5. 2004, č. j. 28 Az 339/2003 - 42,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. května 2004, č. j. 28 Az 339/2003 - 42, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. **Určuje se** odměna zástupkyni stěžovatele JUDr. Janě Pánkové, advokátce, ve výši 3225 Kč, která bude zaplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán“) ze dne 10. 4. 2003, č. j. OAM-942/VL-07-12-2003, nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozhodnutím krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti namítal stěžovatel stížní důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítal, že správní orgán i krajský soud konstatovaly, že důvody jím uváděné by bylo možno označit jako politické, dospěly však k závěru, že tato tvrzení se jeví jako nevěrohodná, zejména v porovnání s tím, co uvedl jeho kolega D. Stěžovatel je přesvědčen, že rozdíly ve výpovědích nejsou natolik závažné, aby odůvodňovaly uvedený závěr. Domnívá se, že v jeho případě je naplněna podmínka dle ustanovení § 12 zákona o azylu, kterou je odůvodněný strach z pronásledování, a to z důvodů politických, a rovněž podmínky pro konstatování překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, neboť v případě jeho návratu do Běloruska je ohrožena jeho svoboda z důvodu politického přesvědčení. Soud navíc nezkoumal, zda jsou v případě stěžovatele splněny podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu. Stěžovatel dále namítal, že správní orgán i krajský soud se nedostatečně zabývaly důvody žádosti o udělení azylu a zejména obsahovou stránkou jeho tvrzení. Důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodování, nebyly úplné. Rozhodnutí správního orgánu navíc nemá náležitosti dle ustanovení § 47 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nebylo podepsáno oprávněnou osobou, v důsledku čehož je nicotné. Ve vztahu k řízení před soudem stěžovatel namítal, že soud neprovedl důkazy výslechem svědků, které stěžovatel navrhl, a že písemnosti, které mu byly doručovány soudem, nebyly opatřeny překladem do jeho mateřského jazyka. Stěžovatel navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán ve svém vyjádření odkázal na správní spis a nepodpořil návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti: Stěžovatel jako důvody žádosti o udělení azylu uvedl, že byl před dvěma lety spolu s přítelem zadržen policií v obchodě a obviněn z loupeže. Asi 10 až 15 krát byl povolán na policii za vylepování letáků a popisování plotů, zabavili mu kopírku, na níž ve sklepě množili letáky. V lednu 2003 ho policisté v civilu na ulici zbili a donutili podepsat dlužní úpis na částku 2000 dolarů. Když incident nahlásil na policii, sdělili mu, že jsou s ním často problémy za jeho antipolitickou činnost, začali mu telefonovat, zvali ho na setkání, zbili ho. V pohovoru dne 13. 3. 2003 uvedl, že se v roce 1999 stal členem Běloruského národního frontu, byl propuštěn ze zaměstnání, neboť prováděl agitaci a roznášel letáky, a to spolu se svým přítelem D.. Když došlo k zatčení, pomohly jim známosti jeho matky. Opakovaně

se obracel na policii, ta mu nepomohla, tak přijel do České republiky požádat o politický azyl, protože si myslí, že v Bělorusku ho chtějí fyzicky zničit.

Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí napadeného žalobou uvedl, že porovnal informace, které stěžovatel i jeho kamarád D., s nímž prováděl politickou činnost, v průběhu řízení uvedli a zjistil, že se vzájemně v rozhodujících údajích popírají. Stěžovatel sdělil, že spolu roznášeli plakáty od října 2001 třikrát týdně, D. uvedl, že tak činili od října 2001 dvakrát týdně. Stěžovatel vypověděl, že plakáty pouze kopírovali a sami žádné nepsali, D. uvedl, že si je psali sami. Stěžovatel dále sdělil, že plakáty nejen vylepovali, ale i rozdávali lidem, kdežto D. uvedl, že je pouze vylepovali, a to v době, kdy venku žádní lidé nebyli. Na základě uvedených závažných rozporů ve výpovědích stěžovatele a jeho kamaráda nedospěl správní orgán k závěru, že informace sdělené stěžovatelem jsou důvěryhodné, a proto je jako takové nepřijal. Domnívá se, že důvody jeho odchodu z vlasti a podání žádosti o azyl jsou odlišné od důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 11. 4. 2003, č. j. OAM-940/VL-07-12-2003, jímž nebyl udělen azyl panu D., správní orgán uvedl totéž, avšak obráceno zrcadlově.

Správní orgán přitom v odůvodnění rozhodnutí napadeného žalobou (a shodně ani v rozhodnutí č. j. OAM-940/VL-07-12-2003) nevyložil, která tvrzení stěžovatele, případně kontradiktorní tvrzení pana D. zjištěná v jiném správním řízení, vzal v úvahu jako podklady pro své rozhodnutí a která vyloučil a proč. Z předmětného rozhodnutí není zřejmé, jaký učinil správní orgán závěr o skutkovém stavu a proč neprovedl i další důkazy, jimiž by odstranil výše uvedené rozpory ve výpovědích. V důsledku toho je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a krajský soud měl pro tuto vadu napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel svou vlast opustil z politických důvodů, jiné problémy ve vlasti neměl. Krajský soud doplnil dokazování o zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (dále jen „UNHCR“) a provedl důkaz spisem žalobce D., sp. zn. 28 Az 355/2003. Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel sice v průběhu správního řízení a v žalobě uváděl důvody, které by bylo možno označit za politické, avšak ve spojitosti s tím, co uvedl jeho kolega D., a se zprávou UNHCR, se jeví jako nevěrohodné. Zjištění správního orgánu, že výpovědi obou žadatelů se rozcházejí a neskýtají tak věrohodný obraz k dokreslení jejich žádostí, si ověřil i krajský soud. Pokud se stěžovatel obrátil na Českou republiku s žádostí o azyl, bylo jeho povinností uvádět přesné údaje a odpovídat tak, aby při vyhodnocení pohovoru nemohly být zavdány důvody k pochybnostem o pravdivosti sdělených okolností odchodu. Konkrétně například stěžovatel tvrdil, že ve městě Bobrujsk je řada poboček strany Běloruský národní front, zatímco jeho kolega D. uvedl, že zde není žádná. Zjevně účelová a nevěrohodná byla i odpověď stěžovatele co do znalosti významných představitelů strany, když tvrdil, že nezná jejich jména, neboť z obavy před pronásledováním užívají pouze přezdívky, kterou vyvrátila zpráva UNHCR. Krajský soud proto dospěl k přesvědčení, že správní orgán postupoval správně a v souladu se zákonem, když stěžovateli azyl dle § 12 zákona o azylu neudělil,

neboť důvody, které uvedl, nelze po zhodnocení jejich pravdivosti a v souvislosti s výše uvedeným podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Ze shora uvedeného vyplývá, že krajský soud ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že důvody, které stěžovatel v průběhu správního řízení a v žalobě uváděl, by bylo možno označit za politické, avšak ve spojitosti s tím, co uvedl jeho kolega D., a se zprávou UNHCR, se jeví jako zjevně nevěrohodné. Krajský soud v této souvislosti pouze konstatoval, že výpovědi stěžovatele a jeho kolegy D. se rozcházejí a neskýtají tak věrohodný obraz k dokreslení jejich žádostí o udělení azylu. Proto dospěl k přesvědčení, že po zhodnocení jejich pravdivosti nelze důvody, které stěžovatel uvedl, podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. V rozhodnutí vydaném v řízení vedeném pod sp. zn. 28 Az 355/2003, jehož účastníkem (na straně žalobce) byl pan D., pak krajský soud ze stejného důvodu označil za zjevně nevěrohodné důvody, které žalobce uváděl v průběhu správního řízení a v žalobě a které by bylo možno označit za politické. Krajský soud přitom v napadeném rozhodnutí (a shodně ani v rozhodnutí č. j. 28 Az 355/2003 - 37, jež však není předmětem tohoto přezkumu) nevyložil, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy a jaký učinil závěr o skutkovém stavu. V důsledku toho je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

V dalším řízení je třeba, aby krajský soud žalobou napadené správní rozhodnutí ze všech výše uvedených důvodů zrušil.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., dalšími námitkami stěžovatele se nezabýval, když nejdříve dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu založené ve správním spisu má všechny zákonné náležitosti včetně podpisu oprávněné osoby, a proto není nicotné.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci odpadl k vydání takového rozhodnutí důvod.

Ze všech shora uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako důvodnou, a proto napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle odst. 3 citovaného ustanovení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s. bez jednání.

Podle § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměnu zástupkyně stěžovatele určil Nejvyšší správní soud za 3 úkony právní služby (dvojí nahlédnutí do spisu jako úkon analogický prostudování spisu při skončení vyšetřování dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a písemné podání soudu - doplnění kasační stížnosti dle § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky) ve výši 3000 Kč a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhradu hotových výdajů ve výši 225 Kč, celkem tedy 3225 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu